

การป้องกันกำจัด ศัตรูปาล์มน้ำมัน

เอกสารคำแนะนำที่ 6 / 2566

การป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน

จัดทำในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ : (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2566

การป้องกันกำจัด ศัตรูปาล์มน้ำมัน

คำนำ

ปาล์มน้ำมัน เป็นพืชที่จัดอยู่ในตระกูลปาล์ม เช่นเดียวกับ มะพร้าว ตาลโตนด และอินทผลัม ในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั่วประเทศมากกว่า 6.3 ล้านไร่ จังหวัดที่ปลูกมากที่สุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ และชุมพร ศัตรูปาล์มน้ำมันมีอยู่มากมายหลายชนิด เข้าทำลายได้ตั้งแต่ระยะต้นกล้า จนถึงปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้ว ซึ่งส่งผลเสียต่อผลผลิตปาล์มน้ำมันเป็นอย่างมาก ดังนั้น เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันควรทราบวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มที่เหมาะสม เพื่อที่จะสามารถป้องกันหรือกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมันได้อย่างถูกต้อง รวมไปถึงมีการติดตามเฝ้าระวังการเข้าทำลายของศัตรูต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดการระบาดของ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตให้มากขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำเอกสารคำแนะนำเรื่อง **การป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่สนใจใช้เป็นแหล่งข้อมูลและแนวทางในการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตร
2566

เรื่อง

หน้า

โรคพาล์มน้ำมันที่สำคัญ

โรคใบไหม้ (Seedling Blight).....	6
โรคใบจุด (Helminthosporium leafspot).....	8
โรคใบจุดสาหร่าย (Agal spot, Red rust).....	9
โรคลำต้นเน่า (Basal stem rot).....	11
โรคทะลายเน่า (Marasmius bunch rot).....	14

แมลงศัตรูพาล์มน้ำมันที่สำคัญ

หนอนหน้าแมว (Oil Palm Slug Caterpillar).....	16
หนอนปลอกเล็ก (The Case Caterpillar).....	18
ด้วงกุหลาบ (Rose Beetle).....	20
ด้วงแรด (Coconut Rhinoceros Beetle).....	22

สัตว์ศัตรูพาล์มน้ำมันที่สำคัญ

หนู.....	25
----------	----

เอกสารอ้างอิง.....	27
--------------------	----

โรคปาล์มน้ำมันที่สำคัญ

โรคใบไหม้ (Seedling Blight)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Curvularia oryzae*

ลักษณะอาการ : เป็นโรคที่สำคัญในแปลงเพาะกล้า และช่วง 1 ปีแรก หลังลงแปลงปลูก มักพบอาการของโรคบนใบอ่อน ซึ่งส่วนมากจะเป็นช่วงที่ใบเริ่มคลี่ ลักษณะอาการเริ่มแรก เกิดจุดเล็ก ๆ สีเหลืองโปร่งใส กระจายอยู่บนยอดที่ยังไม่คลี่ ต่อมาแผลขยายใหญ่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำ ลักษณะบวม ขอบแผลนูน และมีวงสีเหลืองล้อมรอบ ต่อมาแผลพัฒนาขึ้นมีรูปร่างกลมสีน้ำตาลดำ บวมตรงกลาง ขอบแผลนูนมีลักษณะเป็นมัน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าหากโรครุนแรง แผลจะรวมตัวกัน ใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ทำให้ใบไหม้แห้ง ม้วนงอและเปราะ ฉีกขาดง่าย มองดูคล้ายไฟไหม้ มีผลให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต ถ้าอาการโรครุนแรงมากอาจทำให้ต้นกล้าตาย

ที่มา : กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา

การป้องกันกำจัด :

- 1 สังเกตใบอ่อนของต้นกล้า ซึ่งเป็นส่วนที่ง่ายต่อการเกิดโรค หากพบใบเป็นโรคเล็กน้อย ให้ตัดส่วนที่เป็นโรคออกไปทำลายนอกแปลงปลูก
- 2 ต้นที่แสดงอาการรุนแรง ต้องนำออกจากแปลงเพาะ เพื่อกำจัดแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุ
- 3 ดูแลรักษาต้นกล้าให้สมบูรณ์แข็งแรง โดยการใส่ปุ๋ย ปรับสภาพแปลงเพาะกล้าให้โปร่ง ลมพัดผ่านได้สะดวกและรับแสงแดดได้อย่างเต็มที่
- 4 พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา เชื้อสด 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 - 100 ลิตร กรองเฉพาะน้ำนำมาใช้ในแปลงอย่างสม่ำเสมอก่อนการเกิดโรคหรือเมื่อพบอาการของโรคเพียงเล็กน้อย
- 5 หากพบโรครังคราบระบาด พ่นด้วยสารแมนโคเซบ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออะซอกซีสโตรบิน + ไตฟิโนโคนาโซล 20% + 12.5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทแรม 80% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แคปแทน 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน โดยไม่พ่นสารชนิดเดียวกันต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรสลับชนิดสารเพื่อป้องกันการเกิดการต้านทานสารเคมีของเชื้อสาเหตุ
- 6 งดการให้น้ำแบบพ่นฝอยในแปลงเพาะกล้า เพราะจะทำให้เชื้อราสาเหตุแพร่กระจาย

โรคใบจุด (Helminthosporium leafspot)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Drechslera halodes*

ลักษณะอาการ : ใบอ่อนหรือใบยอดที่ยังไม่คลี่มีจุดกลมเล็ก ขนาดเท่าปลายเข็มหมุดมีสีเหลืองใส แต่ละจุดมีวงแหวนสีเหลืองล้อมรอบ ลักษณะการเกิดแผลเป็นกลุ่ม โดยมากเกิดบริเวณปลายใบเข้ามา ต่อมาจุดแผลเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำ เมื่อมีการระบาดรุนแรง วงแหวนสีเหลืองจะขยายตัวรวมกัน ทำให้ใบมีสีเหลืองทั้งใบ และเริ่มแห้งเป็นสีน้ำตาล โดยเริ่มจากปลายใบเข้าหาโคนใบ ขนาดของแผลเล็กกว่าแผลที่เกิดจากโรคใบไหม้ และแผลไม่ขยายตัวมากนัก

การป้องกันกำจัด :

- 1 แยกต้นที่เป็นโรคออกมาทำลายนอกแปลงปลูก
- 2 พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไทแรม 80% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแคปแทน 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ที่มา : www.cpiagrotech.com

ที่มา : www.yangpalm.com

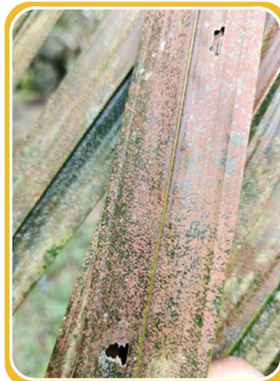

โรคใบจุดสาหร่าย (Agal spot, Red rust)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Cephaleuros virescence* Kunze

ลักษณะอาการ : เกิดแผลจุดเล็ก ๆ ขนาดเท่าหัวเข็มหมุดที่ด้านบนของใบย่อย บนทางใบล่าง และอาจพบบริเวณบนก้านทางใบล่าง หรือก้านช่อดอก ต่อมาแผลจะขยายตัวเป็นตุ่มแผลสีน้ำตาลแดง ซึ่งเป็นที่สร้าง zoospore ของเชื้อรา ขนาดแผลโตเต็มที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 - 3 มิลลิเมตร มองดูคล้ายกำมะหยี่ หากอาการของโรครุนแรงแผลจะรวมตัวกันทำให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางถึง 1 เซนติเมตร เมื่อจุดส่วนที่เป็นตุ่มแผลออกจะพบว่าผิวใบด้านล่างไม่ถูกทำลาย บริเวณรอบตุ่มแผล อาจมีวงสีเหลืองล้อมรอบเนื่องจากเกิดการบังของแสงบริเวณรอบแผล โรคใบจุดสาหร่ายไม่เป็นอันตรายกับปาล์มน้ำมัน ความเสียหายที่เกิดเนื่องจากการบดบังแสงเป็นการกีดขวางการสังเคราะห์แสงของใบปาล์มน้ำมัน ซึ่งเกิดบนทางใบที่แก่เท่านั้น

ที่มา : ศูนย์ฯ อารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : วิชาณี ออมทรัพย์สิน

การป้องกันกำจัด :

- 1 ติดตามสถานการณ์ของโรคในช่วงหน้าฝนและหมั่นสำรวจอย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 2 หากพบอาการของโรคเล็กน้อย ให้ตัดส่วนของใบที่เป็นโรคไปทำลาย เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรค
- 3 ตัดแต่งทางใบแห้งออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และลดความชื้น ในทรงพุ่ม
- 4 หากพบทางใบย่อยโดยเฉพาะทางใบด้านล่าง ถูกปกคลุมด้วยสาหร่าย มากกว่า 30% ให้กำจัดออกเพื่อลดการแพร่กระจายของโรค
- 5 ใช้สารเคมี ได้แก่ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับเบิ้ลยูพี ในการกำจัด

โรคลำต้นเน่า (Basal stem rot)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อเห็ด *Ganoderma boninenses*

ลักษณะอาการ : มักพบบนต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไป หรือปาล์มที่ปลูกซ้ำแปลงเดิม พบอาการใบมีสีซีดกว่าปกติและแห้งตาย ทางใบล่าง หักพับทั้งตัวห้อยลงรอบ ๆ ลำต้น ทางยอดที่ยังไม่คลี่มีจำนวนมากกว่าปกติ ต้นปาล์มน้ำมันหักพับล้มลงที่บริเวณโคนทาง บางต้นจะยืนต้นตาย ภายในลำต้น จะมีลักษณะกลวง เนื้อเยื่อภายในฟูเปื่อย พบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรครากของต้นปาล์มที่เป็นโรคมักมีลักษณะเปราะหักง่าย เปลือกรากเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เนื้อเยื่อภายในรากเปลี่ยนเป็นสีดำ รากปาล์มที่ถูกทำลายจะมีการสร้างรากใหม่ ขึ้นแทนอยู่ตลอดเวลา เมื่อรากถูกทำลายมากถึง 60 - 80% จะปรากฏอาการทางใบที่โคนต้นหรือรากบริเวณผิวดินใกล้โคนต้นจะพบดอกเห็ดซึ่งเกิดจากเชื้อดอกเห็ดมีสีน้ำตาลแดงขอบสีขาว ผิวด้านบนของดอกเห็ดเรียบเป็นมันคล้ายทาด้วยแลคเกอร์ ผิวด้านล่างมีสีขาวขุ่นเต็มไปด้วยรูเล็ก ๆ เนื้อเยื่อภายในรากฟูเปื่อย ร่วนเป็นผง

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

ในที่ที่มีการปลูกทดแทนรอบที่ 2 หรือรอบที่ 3 อาการของโรคจะปรากฏได้เร็วขึ้น ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 1 - 2 ปี หลังจากปลูกลงแปลงจะเริ่มแสดงอาการของโรค ในปาล์มน้ำมันที่ยังเล็กอาการภายนอกที่พบส่วนมากจะแสดงอาการใบเหลืองหรืออาการใบต่างเป็นปื้นบนทางใบล่างด้านใดด้านหนึ่งของลำต้น ต่อมาใบย่อยแห้งตาย ใบยอดที่ยังไม่คลี่สั้นกว่าปกติ และมีสีซีด ปลายยอดแห้ง เมื่ออาการรุนแรง ใบเหลืองทั้งต้น การเจริญเติบโตจะหยุดชะงัก ใบยอดไม่คลี่ ต้นปาล์มน้ำมันจะยืนต้นตายหลังจากแสดงอาการ 6 - 24 เดือน

ที่มา : Liew Meetongjun

การป้องกันกำจัด :

- 1 ตรวจสอบต้นที่คาดว่าจะเป็โรคโดยใช้ไม้เคาะลำต้นปาล์มน้ำมัน เพื่อฟังเสียงบริเวณที่ถูกทำลาย สังเกตต้นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงต้นที่เป็นโรค หากพบเริ่มมีอาการของโรคให้รีบป้องกันกำจัด
- 2 ขุดหลุมรอบ ๆ ต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของต้นที่เป็นโรคไปยังต้นปกติโดยการสัมผัสกันของราก เนื่องจาก การแพร่ระบาดของโรคลำต้นเนาในธรรมชาติส่วนใหญ่ เกิดจากการสัมผัสกันของรากต้นที่เป็นโรคกับรากของต้นปกติ

ที่มา : ศูนย์การเรียนรู้ปาล์มน้ำมันซีพีไอ

3 เก็บดอกเห็ดที่เชื้อสร้างขึ้นบนโคนต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค หรือที่รากบริเวณผิวดิน และนำไปทำลายนอกแปลงปลูก

4 ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อควบคุมโรค
4.1 ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา 1 กิโลกรัม ผสมกับรำละเอียด 4-10 กิโลกรัม และปุ๋ยอินทรีย์ 50-100 กิโลกรัม รองก้นหลุมอัตรา 100 กรัม/หลุม หรือหว่านในแปลงปลูก/รอบทรงพุ่มในอัตรา 3-6 กิโลกรัมต่อต้น

ที่มา : กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

4.2 ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา 1 กิโลกรัม ผสมน้ำ 20-100 ลิตร กรองเอาเฉพาะน้ำนำไปฉีดพ่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันโรคในส่วนบนของต้นปาล์มน้ำมัน

5 ต้นที่เป็นโรคที่มีอายุมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ให้ถากส่วนที่เป็นโรคออก และนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วทาแผลด้วยสารเคมี เช่น โคลทาร์ สารที่มี ส่วนผสมของโคลทาร์ สารป้องกันกำจัดโรคพืช ไทแรม 80% ดับเบิ้ลยูจี หรือสารเคมี กำจัดเชื้อรากลุ่มไตรอะโซล หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มา

6 ไม่เคลื่อนย้ายต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคผ่านไปแปลงปาล์มน้ำมันอื่น ๆ

7 หากมีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในแปลงที่มีการระบาดของโรค ควรใช้ พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ต้านทานโรค

ที่มา : โกกรีน พันธุ์ปาล์ม Go Green Palm

โรคชะลายเน่า (Marasmius bunch rot)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อเห็ด *Marasmius palmivorus*

ลักษณะอาการ : ในระยะแรกพบเส้นใยสีขาวของเชื้อราบน ทะลายปาล์มน้ำมัน เส้นใยเจริญอยู่บริเวณช่องระหว่างผลปาล์มน้ำมันและโคนทะลาย ส่วนที่ติดทางใบ ต่อมาเส้นใยขึ้นปกคลุมทั้งทะลาย เกิดอาการผลเน่าเป็นสีน้ำตาล ถ้าหากทะลายที่แสดงอาการยังคงติดอยู่บนต้น ผลจะแสดงอาการเน่าแห้ง และมีเชื้อราชนิดอื่น ๆ เข้าทำลายภายหลังได้ หากไม่กำจัดทะลายที่เน่าออกจากต้น

เชื้อราสาเหตุจะกระจายไปยังทะลายที่อยู่ใกล้เคียง และส่วนอื่น ๆ ของต้นปาล์มน้ำมัน เช่น บนโคนก้านทาง ก้านทาง หรือบนใบย่อย

การป้องกันกำจัด :

- 1 ตัดแต่งก้านทางใบให้สั้นลง เพื่อเป็นการลดความชื้นที่คอทาง และเป็นการกำจัดส่วนที่เป็นโรคออก
- 2 ดูแลการผสมเกสรให้เพียงพอ ช่วยผสมเกสรในช่วงที่มีเกสรตัวผู้หรือแมลงช่วยผสมน้อย
- 3 หลีกเลี่ยงการสร้างทะลายจำนวนมากในระยะที่ต้นปาล์มน้ำมันกำลังอยู่ในช่วงเจริญเติบโตให้ผลผลิตในระยะแรก โดยการตัดช่อดอกหรือทะลายทิ้งรวมทั้งเก็บทะลายที่มีการผสมเกสรไม่สมบูรณ์ออกให้หมด
- 4 ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา 1 กิโลกรัม ละลายในน้ำ 5 ลิตร กรองเอาเฉพาะน้ำ นำไปผสมกับน้ำอีก 100 ลิตร และสารจับใบ แล้วนำไปฉีดพ่นต้นปาล์มน้ำมัน โดยเฉพาะบริเวณทะลายปาล์มให้ทั่วทั้งแปลงทุก 20 วัน

แมลงศัตรูพาล์มน้ำมันที่สำคัญ

หนอนหน้าแมว (Oil Palm Slug Caterpillar)

ที่มา : สำนักควบคุมพืช และวัสดุการเกษตร

การระบาดของหนอนหน้าแมว ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเดือนตุลาคมถึงมีนาคม และระบาดมากในต้นปาล์มน้ำมันอายุ 5 - 10 ปี หนอนหน้าแมวเข้าทำลายใบปาล์มน้ำมัน โดยหนอนวัยเล็กจะกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้น จะกัดกินจนใบขาด ถ้ามีการระบาดรุนแรง ใบจะถูกกัดจนเหลือแต่ก้านใบ ทำให้ผลผลิตลดลง ต้นชะงักการเจริญเติบโต และใช้เวลานานกว่าที่ต้นจะฟื้นตัว ถ้าเกิดการระบาดในแต่ละครั้ง จะใช้เวลาในการกำจัดนาน เนื่องจากหนอนหน้าแมว

มีหลายระยะในเวลาเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถกำจัดให้หมดในเวลาเดียวกันได้ ไข่ของหนอนหน้าแมวมีสีใสแบนติดใบ เป็นมันคล้ายหยดน้ำค้าง หนอนระยะแรก สีขาวใส มีสีน้ำตาลอยู่กลางลำตัว มีกลุ่มขนบนลำตัว 4 แถวเห็นไม่ชัดเจน เมื่อเจริญเต็มที่มีกลุ่มขนข้างลำตัวข้างละ 11 กลุ่ม สีของลำตัวเป็นสีน้ำตาลเข้มถึงดำ แต้มสีเป็นรอยเว้ารูปสามเหลี่ยมจากด้านข้างเข้าหากึ่งกลางลำตัว ส่วนท้ายลำตัว มีสีเหลือง กลางหลังของลำตัวมีเส้นประสีเหลืองและจุดสีดำขนานไปกับกลุ่มขนสีดำ อีก 2 แถว ดักแต่สีน้ำตาลกลม ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก

ที่มา : วิษณีย์ ออมทรัพย์สิน

ที่มา : yangpalm.com

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1 การใช้วิธีการ

1.1 ตัดใบย่อยที่มีหนอนหน้าแมว หรือจับผีเสื้อ ซึ่งเกาะนิ่งในเวลากลางวันตามใต้ทางใบปาล์มน้ำมัน หรือเก็บดักแด้ตามใบ และชอกโคนทางใบ รอบต้นมาทำลาย

1.2 ใช้กับดักแสงไฟ โดยใช้แสงไฟ black light หรือ หลอดนีออนธรรมดา วางบนกะละมังพลาสติก ซึ่งบรรจุน้ำผสมผงซักฟอก ให้หลอดไฟอยู่เหนือน้ำ ประมาณ 5-10 เซนติเมตร วางล่อผีเสื้อช่วงเวลา 18.00 - 19.00 น. ซึ่งสามารถช่วยกำจัด การขยายพันธุ์ในรุ่นต่อไปได้

2 การใช้ชีววิธี

พ่นแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส (*Bacillus thuringiensis*) อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ซึ่งเชื้อแบคทีเรียนี้สามารถทำลายกลุ่มหนอนผีเสื้อ ทำลายปาล์มน้ำมัน และไม่เป็นอันตรายต่อแมลงที่มีประโยชน์

3 การใช้สารเคมี

เริ่มพ่นสารเคมีเมื่อพบหนอนหน้าแมลงเข้าทำลายบริเวณผิวใบ เฉลี่ย 20 ตัวต่อทางใบ สารเคมีที่ใช้ ได้แก่ เดลทาเมทริน 3% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีโทเฟนพรีออกซ์ 20% อีซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไฮฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

หนอนปลอกเล็ก (The case caterpillar)

ที่มา : Annop Youngwanitsast

หนอนปลอกเล็กจะทำลายปาล์มน้ำมันโดยการแทะผิวใบ กินตรงส่วนผิวใบ เอามาทำปลอกหุ้มตัว ทำให้ใบแห้งเป็นสีน้ำตาล และกัดทะลุใบเป็นรู ขาด และแห้ว

ถ้าการระบาดรุนแรงจะเห็นทางใบทั้งต้นเป็นสีน้ำตาลแห้งคล้ายใบไหม้ ทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโตผลผลิตลดลง ไข่ของหนอนปลอกเล็กมีลักษณะกลม สีครีม เป็นกลุ่มในซอกดักแด้ของตัวเมียในปลอกหุ้มอีกชั้นหนึ่ง หนอนตัวสีน้ำตาลไหม้ หัวสีดำ สร้างปลอกห่อหุ้มตัวเอง สีน้ำตาล ผิวเรียบ ลักษณะปลอกมีรูเปิด 2 รู ปลายปลอกเรียวแหลม มีการนำเศษชิ้นส่วนของใบพืชแห้งปะติดด้วย หนอนวัย 1 - 4 กินอาหารแบบแทะผิวใบ หนอนวัยที่ 5 - 6 จะกัดกินทั้งใบ

ที่มา : ศูนย์ฯ อารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1 การใช้วิธีกล

หากพบการทำลายเล็กน้อยให้ตัดทางใบที่หนอนกำลังกินมาทำลาย แต่หากพบการระบาดของหนอนปลอกเล็กอยู่ร่วมกับด้วงวงหรือด้วงสาकु ไม่ควรตัดทางใบเพราะรอยแผลจะเป็นช่องทางเข้าทำลายของด้วงวง

2 การใช้ชีววิธี

2.1 ให้พ่นเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) ทันที โดยใช้เชื้อบีที อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบ ในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที โดยใช้เครื่องพ่นที่ปรับความดันได้ไม่น้อยกว่า 30 บาร์ และพ่นติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง ห่างกัน 5 - 7 วัน

2.2 อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนหนอน โดยไม่ควรใช้สารกำจัดวัชพืชมากเกินไป และควรมีพืชคลุมดินที่มีดอก เพื่อเป็นแหล่งอาหารของแมลงศัตรูธรรมชาติ

3 การใช้สารเคมี

กรณีพบการระบาดรุนแรง ใช้วิธีพ่นสารทางใบ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ฟลูเบนไดเอไมด์ 20% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร สปินโนสแตด 12% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ลูเฟนนูรอน 5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ด้วงกุหลาบ (Rose Beetle)

ที่มา : ช.ทรัพย์ยนต์ อะไหล่ แอนด์เซอร์วิส

ด้วงกุหลาบจะกัดกินทำลายใบปาล์มน้ำมันที่ปลูกใหม่ในแปลง โดยเฉพาะพื้นที่บุกเบิกใหม่ และกัดกินใบในช่วงเวลากลางคืนเท่านั้น ถ้ามีการทำลายรุนแรง ต้นปาล์มเล็กใบจะโกรนทั้งต้น ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต มักพบการทำลายของด้วงกุหลาบมากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ด้วงกุหลาบมักวางไข่ในดิน

ไข่มีรูปร่างกลมรี ตัวหนอนอาศัยอยู่ในดิน ตัวโค้งงอหัวสีน้ำตาลอ่อนมีเขี้ยว ลำตัวสีขาว เป็นปล้องยาว 13 – 20 มิลลิเมตร มีขนสั้นๆ กระจายทั่วไป มีขา 3 คู่ ที่ส่วนนอกมีรูหายใจตามข้างลำตัว ข้างละ 8 ลอกคราบ 3 ครั้ง ตักแต่สีเหลืองอ่อน ตัวเต็มวัยเป็นตัววงปีกแข็งลำตัวป้อมค่อนข้างแบน สีน้ำตาลอ่อน ตาสีดำ มีขนสั้นละเอียดปกคลุมทั่วตัว

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1 ปาล์มน้ำมันอายุน้อยกว่า 2 ปี ควรสำรวจร่องรอยการทำลายทุกวัน

2 **วิธีเขตกรรม**

ทำลายกองหญ้า หรือกองมูลสัตว์ไม่ให้เป็นที่หลบภัยของตัว

3 **วิธีกล**

ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยช่วงเวลา 19:00 – 21:00 น. แล้วจับทำลาย

4 **ชีววิธี**

4.1 อนุรักษ์แมลงหางหนีบที่อยู่ในธรรมชาติ ที่สามารถทำลายไข่และตัวหนอนของด้วงกุหลาบที่อยู่ในดินได้

4.2 ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียมโดยการคลุกผสมเชื้อสดลงในดิน หรือการผสมน้ำฉีดพ่น บริเวณดินรอบโคนต้น

5 **การใช้สารเคมี**

ได้แก่ คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ

ด้วงแรด (Coconut Rhinoceros Beetle)

เป็นแมลงศัตรูที่สำคัญของมะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มี 2 ชนิด คือ ด้วงแรดชนิดเล็ก (*Oryctes rhinoceros* L.) พบทั่วทุกภาคของประเทศไทย และพบบ่อยที่สุด และด้วงแรดชนิดใหญ่ (*Oryctes gnu* Mohner) ซึ่งพบไม่บ่อยนัก และมักพบตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปทางภาคใต้ของประเทศ

ตัวเต็มวัยของด้วงแรดจะกัดเจาะโคนทางใบทำให้ทางใบหักง่าย และกัดกินทำลายยอดอ่อน ทำให้ทางใบเกิดใหม่ไม่สมบูรณ์มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้ว ๆ คล้ายรูปสามเหลี่ยม ถ้าโดนทำลายมาก ๆ ใบที่เกิดใหม่จะแคระแกร็น และจากรอยแผลที่ด้วงแรดกัดไว้จะเป็นช่องทางให้ด้วงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ เป็นหนอนเข้าทำลายกัดกินยอดอ่อนต่อและทำให้ต้นตายในที่สุด

ที่มา : กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1 วิธีเขตกรรม

กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุด ลงทุนน้อย สะดวก สามารถกำจัดไข่หนอน ดักด้ว และตัวเต็มวัย ไม่ให้เพิ่มปริมาณได้ โดยการทำลายหรือฝังซากลำต้นหรือตอของปาล์มน้ำมันหรือมะพร้าว เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกมีความสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร ถ้ามีความจำเป็นต้องกองไว้นานกว่า 2-3 เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกองเพื่อตรวจหาไข่ หนอน ดักด้ว ตัวเต็มวัยเพื่อกำจัด

2 วิธีกล

2.1 หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกมะพร้าวหรือคอปาล์มน้ำมันตามโคนทางใบ หากพบรอยเป็นรูและพบรอยขุยใหม่สีขาวให้ใช้เหล็กแหลมแทงตัวด้วงเรดเพื่อกำจัด พร้อมใส่สารเคมีป้องกันด้วงมะพร้าวเข้ามาวางไข่

2.2 ใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์เพื่อเป็นกับดักล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

3 การใช้สารเคมี

3.1 ใช้สารเคมี คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี ผสมซีลี้อยในอัตราสารเคมี 1 ส่วนต่อซีลี้อย 33 ส่วน ใส่รอบยอดอ่อนและซอกโคนทางใบเดือนละ 1 ครั้ง หรือใช้ลูกเหม็น (naphthalene ball) อัตรา 6 - 8 ลูกต่อต้น ใส่ไว้ที่ซอกโคนทางใบ

3.2 ปาล์มน้ำมันอายุ 1 - 5 ปี ราดบริเวณคอปาล์มน้ำมันให้เปียกชุ่มด้วยสารเคมีผสม 1 - 1.5 ลิตรต่อต้น ตามขนาดของคอปาล์มน้ำมัน ห่างกัน 15 -20 วัน ทำ 1 - 2 ครั้ง โดยสารเคมีที่ใช้ได้แก่ ไดอะซินอน 60% อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ผสม 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

4 ชีววิธี

ในธรรมชาติมีเชื้อราเขียว (*Metarhizium anisopliae*) ช่วยทำลายด้วงแรด โดยทำกับดักกองปุ๋ยหมักขนาด 2 x 2 x 0.5 เมตร ที่มีซากเน่าเปื่อยของพืช ขี้วัว ขุยมะพร้าว หรือขี้เลื่อย ผสมกับเชื้อราเขียว อัตรา 200 – 400 กรัมต่อกับดัก คลุกให้ทั่ว เพื่อล่อให้ด้วงแรดมาวางไข่และขยายพันธุ์จนถูกเชื้อราเขียวเข้าทำลาย หนอนและดักแด้

ที่มา: ศูนย์ฯ อารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สัตวศัตรูปาล์มน้ำมันที่สำคัญ

หนู

หนูเป็นศัตรูสำคัญของปาล์มน้ำมัน ในแปลงปาล์มน้ำมันปลูกใหม่มักพบ หนูฟูกใหญ่ และหนูท้องขาว กัดแทะทำลายต้นปาล์มน้ำมันเสียหายจนต้องมีการปลูกซ่อม ส่วนในสวนปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้วหนูจะกัดแทะทำลายช่อดอก และผลปาล์ม

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1 ระยะเวลาต้นปาล์มน้ำมันเล็ก (แปลงปลูกใหม่)

1.1 ถ้าพบร่องรอยของหนูมากตอนปลูก ควรใช้ลวดตาข่ายขนาด 0.5 - 1.0 เซนติเมตร หุ้มรอบโคนต้นปาล์มน้ำมันเพื่อชะลอหรือขัดขวางไม่ให้หนู กัดต้นปาล์มน้ำมันได้สะดวก

1.2 ถ้าพบการทำลายบริเวณโคนต้นปาล์มน้ำมันต้องทำการกำจัดหนูทันที โดยใช้ซิงค์ฟอสไฟด์ 1 ส่วนผสมกับปลายข้าวและรำคลุกให้เข้ากัน วางบริเวณโคนต้นปาล์มน้ำมัน หรือใช้เหยื่อพิษแบบออกฤทธิ์ช้า เช่น สะตอม คลีเร็ด ฯลฯ วางที่โคนต้นปาล์มน้ำมันต้นละ 1 ก้อน ตรวจสอบการกินเหยื่อพิษทุก 10 วัน ถ้าจุดใดถูกหนูกินไปให้วางเหยื่อพิษใหม่ทดแทน ทำจนกว่าจำนวนหนูจะลดลง หรือเติมเหยื่อพิษไม่เกิน 4 ครั้ง จึงหยุดวางเหยื่อพิษกำจัดหนู และควรปฏิบัติเช่นนี้ ทุก 6 เดือน

2 ระยะเวลาปาล์มน้ำมันให้ผลผลิต

2.1 การใช้กรงดักและกับดักชนิดต่าง ๆ เช่น กับดักตีตาย บ่วงลวด ฯลฯ

2.2 การล้อมตี

2.3 การจัดวัชพืชรอบต้นปาล์มน้ำมัน และบริเวณสวนเพื่อไม่ให้เป็นที่หลบกำบังให้กับหนู

2.4 อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของหนู เช่น เหยี่ยว นกเขา นกแสก โดยการสร้างรังสูง ๆ ใ้หนกอยู่อาศัยในสวน หรือไม่ฆ่าทำลายงูกินหนู ได้แก่งูสิง งูทางมะพร้าว งูเหลือม เป็นต้น

ที่มา : Sahanan Dejodom

2.5 ใช้เหยื่อโปรโตซัวกำจัดหนู โดยวางไว้โคนต้นปาล์มน้ำมัน เมื่อหนูมากินจะป่วยตายเพราะน้ำท่วมปอดภายหลังกินเหยื่อแล้ว 10 - 15 วัน

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2565. **คำแนะนำการจัดการศัตรูพืช (Pest Management Decision Guide; PMDG)**. จาก <http://www.ppsf.doe.go.th/wordpress/wp-content/uploads/2021/12/คำแนะนำการจัดการศัตรูพืชปาล์มน้ำมัน-1-15.pdf>

กรมวิชาการเกษตร. 2555. **คู่มือการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมันโดยวิธีผสมผสาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมวิชาการเกษตร. 2563. **เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน**. กรุงเทพฯ.

กรมวิชาการเกษตร. 2566. **การผลิตปาล์มน้ำมัน**. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2566 . จาก <https://www.doe.go.th/hort/wp-content/uploads/2020/01/การผลิตปาล์มน้ำมัน.pdf>.

กรมวิชาการเกษตร. 2566. **โรค แมลง และสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน**. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2566. จาก <https://www.doe.go.th/share/attachment.php?aid=2986>.

กรมวิชาการเกษตร. 2566. **การป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมันและแมลงที่เป็นประโยชน์**. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2566. จาก <https://www.doe.go.th/share/attachment.php?aid=2895>.

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2562. **คู่มือเกษตรกรการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ**. สงขลา : ห้างหุ้นส่วนสามัญหาดใหญ่ ดิจิตอล พรินท์.

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. 2566. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2566. จาก <https://www.facebook.com/profile.php?id=100068076707389>.
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2566. การผลิตปาล์มน้ำมัน. สืบค้น
เมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2566. จาก [https://www.opsmoac.go.th/
chumphon-performance-files-431391791823](https://www.opsmoac.go.th/chumphon-performance-files-431391791823). 28 กุมภาพันธ์ 2566

เอกสารคำแนะนำที่ 6/2566 การป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน

ที่ปรึกษา

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นางอัญชลี สุวจิตตานนท์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายพีทศน์ อุ่ณจิตตพันธ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายครองศักดิ์ สงรักษา	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายเกษ อุตตะมะเวทิน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นางอมรทิพย์ ภิรมย์บูรณ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
นายวิชัย ตู่แก้ว	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

เรียบเรียง

กลุ่มส่งเสริมการจัดการสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

บรรณาธิการ

นางสาวพินดา ธรรมสุรักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
นางสาวสมิทธิณี ขาวศรี	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร	
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี	กรมส่งเสริมการเกษตร

ออกแบบ

นางสาวนันทพร สุนสาระพันธ์ุ์	นายช่างศิลป์ปฏิบัติงาน
กลุ่มศิลปกรรมส่งเสริมการเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร

ติดตามองค์ความรู้ทางด้านการเกษตรเพิ่มเติมได้ที่
<https://www.doae.go.th/คลังความรู้>